

Środa, 23 listopada 2016 r.

P8_TA(2016)0440

Wdrażanie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie wdrażania wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (na podstawie sprawozdania rocznego Rady dla Parlamentu Europejskiego na temat wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa) (2016/2067(INI))

(2018/C 224/07)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wdrażanie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (na podstawie sprawozdania rocznego Rady dla Parlamentu Europejskiego na temat wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa),
- uwzględniając art. 42 ust. 6 i art. 46 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) dotyczące ustanowienia stałej współpracy strukturalnej,
- uwzględniając roczne sprawozdanie wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa dla Parlamentu Europejskiego w sprawie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) (13026/2016), zwłaszcza części dotyczące wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO),
- uwzględniając art. 2 i 3 oraz tytuł V Traktatu o Unii Europejskiej, zwłaszcza jego art. 21, 36, art. 42 ust. 2, 3 i 7,
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony z dnia 25 listopada 2013 r., 18 listopada 2014 r., 18 maja 2015 r., 27 czerwca 2016 r. i 17 października 2016 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dnia 20 grudnia 2013 r. i 26 czerwca 2015 r.,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 21 maja 2015 r. w sprawie wdrażania wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony ⁽¹⁾, z dnia 21 maja 2015 r. w sprawie wpływu zmian na europejskim rynku wyposażenia obronnego na możliwości w zakresie obronności i bezpieczeństwa w Europie ⁽²⁾, z dnia 11 czerwca 2015 r. w sprawie strategicznej sytuacji militarnej w basenie Morza Czarnego po bezprawnej aneksji Krymu przez Rosję ⁽³⁾, z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie UE w zmieniającym się globalnym otoczeniu – świat bardziej połączony, skonfliktowany i złożony ⁽⁴⁾ oraz z dnia 7 czerwca 2016 r. w sprawie operacji pokojowych – zaangażowanie UE w działania ONZ i Unii Afrykańskiej ⁽⁵⁾,
- uwzględniając dokument zatytułowany „Wspólna wizja, wspólne działanie – silniejsza Europa. Globalna strategia na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej”, przedstawiony przez wiceprzewodniczącą / wysoką przedstawiciel Federikę Mogherini w dniu 28 czerwca 2016 r.,
- uwzględniając plan wdrażania działań w zakresie bezpieczeństwa i obrony, przedstawiony przez wiceprzewodniczącą / wysoką przedstawiciel F. Mogherini w dniu 14 listopada 2016 r., a także konkluzje Rady z dnia 14 listopada 2016 r. w sprawie wdrożenia globalnej strategii UE w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony,
- uwzględniając wspólny komunikat wysokiej przedstawiciel i Komisji z dnia 6 kwietnia 2016 r. w sprawie przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowym (JOIN(2016)0018) i odnośne konkluzje Rady z dnia 19 kwietnia 2016 r.,

⁽¹⁾ Dz.U. C 353 z 27.9.2016, s. 59.

⁽²⁾ Dz.U. C 353 z 27.9.2016, s. 74.

⁽³⁾ Dz.U. C 407 z 4.11.2016, s. 74.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0120.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0249.

Środa, 23 listopada 2016 r.

- uwzględniając wspólny komunikat wysokiej przedstawiciel i Komisji z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie budowania zdolności na rzecz bezpieczeństwa i rozwoju (JOIN(2015)0017) i wniosek Komisji z dnia 5 lipca 2016 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 230/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiające instrument na rzecz przyczyniania się do stabilności i pokoju (COM(2016)0447),
- uwzględniając wspólny komunikat wysokiej przedstawiciel i Komisji z dnia 5 lipca 2016 r. w sprawie elementów ogólnounijnych ram strategicznych w celu wspierania reformy sektora bezpieczeństwa (JOIN(2016)0031),
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 18 kwietnia 2016 r. w sprawie platformy wsparcia misji,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 28 kwietnia 2015 r. pt. „Europejska agenda bezpieczeństwa” (COM(2015)0185),
- uwzględniając „Odnowioną strategię bezpieczeństwa wewnętrznego Unii Europejskiej” na lata 2015–2020 oraz powiązane konkluzje Rady z dnia 15–16 czerwca 2015 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 kwietnia 2016 r. pt. „Realizacja Europejskiej agendy bezpieczeństwa w celu zwalczania terroryzmu i uitorowania drogi ku rzeczywistej i skutecznej unii bezpieczeństwa” (COM(2016)0230),
- uwzględniając wspólny komunikat wysokiej przedstawiciel i Komisji z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie kompleksowego podejścia UE do zewnętrznych konfliktów i sytuacji kryzysowych (JOIN(2013)0030) oraz odnośne konkluzje Rady z dnia 12 maja 2014 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 22 listopada 2012 r. w sprawie cyberbezpieczeństwa i cyberobrony⁽¹⁾; uwzględniając wspólny komunikat wysokiej przedstawiciel i Komisji z dnia 7 lutego 2013 r. pt. „Strategia bezpieczeństwa cybernetycznego Unii Europejskiej – otwarta, bezpieczna i chroniona cyberprzestrzeń” (JOIN(2013)0001); uwzględniając przedstawione przez Radę unijne ramy polityki w zakresie cyberobrony z dnia 18 listopada 2014 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 5 lipca 2016 r. pt. „Wzmacnianie europejskiego systemu odporności cybernetycznej oraz wspieranie konkurencyjnego i innowacyjnego sektora bezpieczeństwa cybernetycznego” (COM(2016)0410),
- uwzględniając porozumienie techniczne podpisane w dniu 10 lutego 2016 r. przez zespół reagowania na incydenty komputerowe NATO (NCIRC) i zespół reagowania na incydenty komputerowe Unii Europejskiej (CERT-EU), które czyni łatwiejszym szersze dzielenie się informacjami na temat incydentów cybernetycznych,
- uwzględniając wspólną deklarację UE i NATO podpisaną w dniu 8 lipca 2016 r. podczas szczytu NATO w Warszawie w 2016 r. (wspólna deklaracja przewodniczącego Rady Europejskiej, przewodniczącego Komisji Europejskiej i sekretarza generalnego Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego),
- uwzględniając komunikat ze szczytu w Warszawie wydany przez szefów państw i rządów uczestniczących w posiedzeniu Rady Północnoatlantyckiej w Warszawie w dniach 8–9 lipca 2016 r.,
- uwzględniając wyniki Eurobarometru 85.1 z czerwca 2016 r.,
- uwzględniając art. 132 ust. 1 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A8-0317/2016),

⁽¹⁾ Dz.U. C 419 z 16.12.2015, s. 145.

Środa, 23 listopada 2016 r.

Kontekst strategiczny

1. zauważa, że sytuacja w zakresie bezpieczeństwa europejskiego istotnie się pogorszyła, stała się mniej jasna, bardziej skomplikowana, bardziej niebezpieczna i słabiej przewidywalna; zauważa, że zagrożenia mają charakter zarówno konwencjonalny, jak i hybrydowy, są wywołane przez podmioty państwowe i niepaństwowe, pochodzą z południa i ze wschodu oraz dotyczą państw członkowskich na różne sposoby;
2. przypomina, że bezpieczeństwo państw członkowskich UE w bardzo dużym stopniu ma charakter współzależności, a także zauważa, że państwa członkowskie reagują na wspólne zagrożenia i ryzyko w sposób niekoordynowany i rozdrobniony, co komplikuje i często utrudnia przyjęcie bardziej ujednoczonego podejścia; podkreśla, że ów brak koordynacji stanowi jedną ze słabych stron w działaniach podejmowanych przez Unię; zwraca uwagę, że Europie brakuje odporności, aby skutecznie odparć zagrożenia hybrydowe, które często mają wymiar transgraniczny;
3. uważa, że Europa jest obecnie zmuszona do reagowania na coraz bardziej złożone kryzysy, które pod względem lokalizacji geograficznej układają się w łuk sięgający od Afryki Zachodniej, przez Sahel, Róg Afryki i Bliski Wschód, wschodnią Ukrainę aż po Kaukaz; uważa, że UE powinna poszerzyć dialog i współpracę z państwami trzecimi w regionie oraz z organizacjami działającymi na szczeblu regionalnym i niższym od regionalnego; podkreśla, że UE powinna być przygotowana na radzenie sobie ze strukturalnymi zmianami w międzynarodowej architekturze bezpieczeństwa, na stawienie czoła wyzwaniom obejmującym konflikty między państwami, upadek państw i ataki cybernetyczne oraz na reagowanie w odpowiedzi na skutki zmian klimatycznych w zakresie bezpieczeństwa;
4. z niepokojem zauważa, że Europa na niespotykaną dotąd skalę ma do czynienia z atakami terrorystycznymi przeprowadzanymi przez radykalne organizacje islamistyczne i pojedyncze jednostki, co jest źródłem presji na europejski styl życia; podkreśla, że w konsekwencji bezpieczeństwo jednostki staje się sprawą najwyższej wagi, co podkopuje tradycyjny rozdział między jego zewnętrznym a wewnętrznym wymiarem;
5. apeluje do UE o dostosowanie się do tych wyzwań w zakresie bezpieczeństwa, zwłaszcza przez skuteczniejsze korzystanie z istniejących narzędzi w ramach WPBiO w połączeniu z innymi instrumentami zewnętrznymi i wewnętrznymi; wzywa do ściślejszej współpracy i koordynacji między państwami członkowskimi, w szczególności w zakresie zwalczania terroryzmu;
6. wzywa do ustanowienia silnej polityki prewencyjnej w oparciu o kompleksowe programy deradykalizacji; zauważa, że istotne jest również przyjęcie aktywniejszej postawy w zwalczaniu radykalizacji i propagandy terrorystycznej, zarówno w samej UE, jak i w ramach jej stosunków zewnętrznych; wzywa Komisję do podjęcia działań mających na celu rozwiązanie problemu rozpowszechniania treści ekstremistycznych online, a także do promowania aktywniejszej współpracy sądowej między systemami sądownictwa karnego, w tym z udziałem Eurojustu, w walce z radykalizacją postaw i terroryzmem we wszystkich państwach członkowskich;
7. zauważa, że po raz pierwszy od czasów II wojny światowej granice w Europie zmieniono przy użyciu siły; podkreśla szkodliwy wpływ okupacji wojskowej na bezpieczeństwo całej Europy; ponownie podkreśla, że każda zmiana granic na Ukrainie, przeprowadzona przy użyciu siły, jest sprzeczna z zasadami aktu końcowego z Helsinek i Karty Narodów Zjednoczonych;
8. podkreśla, że według badania Eurobarometru 85.1 opublikowanego w czerwcu 2016 r. około dwie trzecie obywateli UE chce jej większego zaangażowania w kwestie polityki bezpieczeństwa i obrony;
9. uważa, że bardziej ujednoczona i przez to skuteczniejsza unijna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa może zdecydowanie przyczynić się do łagodzenia wstrząsów wywołanych konfliktami zbrojnymi w Iraku i Syrii oraz do eliminacji samozwańczego Państwa Islamskiego;

Zmieniona i solidniejsza WPBiO

10. jest głęboko przekonany, że z powyższego wynika konieczność gruntownej i istotnej zmiany WPBiO, aby umożliwić UE i jej państwom członkowskim przyczynienie się w decydujący sposób do bezpieczeństwa Unii, udział w zarządzaniu kryzysami międzynarodowymi i potwierdzenie jej strategicznej autonomii; przypomina, że żadne państwo nie jest w stanie samodzielnie sprostać obecnym wyzwaniom w dziedzinie bezpieczeństwa;

Środa, 23 listopada 2016 r.

11. uważa, że pomyslna zmiana WPBiO będzie wymagać pełnego włączenia państw członkowskich UE w ten proces od samego początku, aby uniknąć ryzyka impasu w przyszłości; podkreśla praktyczne i finansowe korzyści dalszej współpracy na rzecz rozwoju europejskich zdolności obronnych, a także odnotowuje podejmowane inicjatywy, które powinny pociągnąć za sobą konkretne działania do uzgodnienia na posiedzeniu Rady Europejskiej w grudniu 2016 r. poświęconym obronności; wzywa również państwa członkowskie i UE do odpowiednich inwestycji w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony;

12. podkreśla, że ustanowienie stałej współpracy strukturalnej (art. 42 ust. 6 TUE) umożliwi opracowanie środków obrony własnej lub utworzenie stałej struktury służącej obronie własnej, która może wzmocnić operacje zarządzania kryzysowego;

13. podkreśla, że ponieważ Europa nie kontroluje już w pełni swojej sytuacji w zakresie bezpieczeństwa ani nie decyduje o wyborze czasu i miejsca działania, poprzez misje i operacje w ramach WPBiO, jak i przy pomocy innych właściwych instrumentów UE powinna mieć zdolność do podejmowania działań w zakresie całego spektrum środków zarządzania kryzysowego, co obejmuje również zapobieganie kryzysom i rozwiązywanie kryzysów, a więc na wszystkich etapach trwania konfliktu i przy pełnym zaangażowaniu na rzecz bezpieczeństwa w Europie oraz wspólnego bezpieczeństwa i wspólnej obrony na całym obszarze wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości; zachęca Radę Europejską do rozpoczęcia prac nad przekształceniem wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony we wspólną obronę, jak przewidziano w art. 42 ust. 2 TUE; jest zdania, że jednym z ważnych celów WPBiO powinno być wzmocnienie odporności UE;

14. z zadowoleniem przyjmuje plan działania dotyczący WPBiO, zaprezentowany przez wiceprzewodniczącą / wysoką przedstawiciel i obejmujący konkretny harmonogram i kroki; wyraża zadowolenie, że ten plan działania stanowi uzupełnienie planowanego europejskiego planu działania w dziedzinie obrony; podkreśla konieczność wzmocnienia elementu wojskowego w ramach WPBiO; zdecydowanie popiera koncepcję koordynowania przez państwa członkowskie inwestycji w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, a także zwiększenia przez nie wsparcia finansowego na rzecz badań w dziedzinie obrony na szczeblu UE;

15. podkreśla również, że WPBiO powinna się opierać na silnej zasadzie obrony zbiorowej i skutecznym finansowaniu oraz że należy ją wdrażać w sposób skoordynowany z instytucjami międzynarodowymi działającymi w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony oraz rozumieć jako dopełnienie działań NATO; jest zdania, że UE powinna zachęcać państwa członkowskie do osiągania celów NATO w zakresie potencjału, zgodnie z którymi minimalny wymagany poziom wydatków na obronność wynosi 2 % PKB, co ponownie potwierdzono na szczytach w Walii i Warszawie;

16. przypomina, że konflikty i kryzysy w Europie i w jej otoczeniu rozgrywają się zarówno w przestrzeni fizycznej, jak i w cyberprzestrzeni, a także podkreśla, że w związku z tym cyberbezpieczeństwo i cyberobronę należy włączyć do WPBiO jako jej podstawowe elementy i w pełni uwzględnić we wszystkich unijnych strategiach politycznych, wewnętrznych i zewnętrznych;

17. z zadowoleniem przyjmuje zaprezentowaną przez wiceprzewodniczącą / wysoką przedstawiciel globalną strategię na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej, która stanowi konieczną i pozytywną zmianę ram instytucjonalnych, w których WPZiB i WPBiO będą opracowywane i prowadzone; ubolewa nad niewielkim zaangażowaniem państw członkowskich w przygotowanie globalnej strategii na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej;

18. podkreśla, że w celu szybkiej i skutecznej realizacji politycznych ambicji, priorytetów i kompleksowego podejścia globalnej strategii na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej w formie białej księgi UE w sprawie bezpieczeństwa i obrony, poprzedzonej planem wdrażania działań w zakresie bezpieczeństwa i obrony, konieczne jest zaangażowanie, odpowiedzialność i wsparcie ze strony państw członkowskich i parlamentów narodowych w ścisłej współpracy ze wszystkimi właściwymi organami UE; podkreśla ścisły związek planu wdrażania z szerszym kontekstem wdrażania globalnej strategii na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej, z planowanym przez Komisję europejskim planem działania w dziedzinie obrony oraz z wdrożeniem podpisanej w Warszawie wspólnej deklaracji UE i NATO; z zadowoleniem przyjmuje bieżące działania wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawiciel i państw członkowskich dotyczące procesu wdrożenia; podkreśla, że na wdrożenie globalnej strategii na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej oraz z myślą o skutecznej i solidniejszej WPBiO należy przeznaczyć odpowiednie środki;

19. uważa, że opracowanie strategii sektorowej stanowi niezbędną kontynuację globalnej strategii na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej, która ma być uzgodniona i przedstawiona przez Radę, dzięki czemu doprecyzowywany zostanie wymiar wojskowo-cywilnych ambicji, zadania, wymogi i priorytety w zakresie zdolności; ponawia swoje dotychczasowe wezwania do opracowania białej księgi w dziedzinie europejskiej obronności oraz wzywa Radę do bezzwłocznego przygotowania tego dokumentu; wyraża zaniepokojenie faktem, że sugerowany plan wdrożenia dotyczący bezpieczeństwa i obrony zdecydowanie odbiega od oczekiwań Parlamentu i obywateli; przypomina, że bezpieczeństwo wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej jest kwestią niepodzielną;

Środa, 23 listopada 2016 r.

20. odnotowuje zaproponowane przez ministrów spraw zagranicznych Niemiec i Francji europejskie porozumienie na rzecz bezpieczeństwa oraz popiera między innymi pomysł wspólnego analizowania europejskiej sytuacji strategicznej, dzięki czemu ocena zagrożeń stałaby się wspólnym zadaniem wykonywanym okresowo, a przez to pozwoliłaby nabrać szacunku do wzajemnych obaw i umożliwiła wspieranie wspólnych zdolności i wspólnych działań; z zadowoleniem przyjmuje także ostatnie inicjatywy innych państw członkowskich dotyczące rozwoju WPBiO; z ubolewaniem zwraca jednak uwagę na brak samooceny bezczynności państw członkowskich we wdrażaniu wcześniejszych europejskich zobowiązań w dziedzinie obronności;

21. zauważa, że w tym celu potrzebna jest współpraca w ramach podobnych działań NATO; podkreśla, że niezbędne jest autentyczne zaangażowanie oraz szersza i skuteczniejsza wymiana danych wywiadowczych i informacji między państwami członkowskimi;

22. zauważa, że skoro bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne staje się coraz bardziej zintegrowane, a różnica między przestrzenią fizyczną a cyberprzestrzenią trudniejsza do zdefiniowania, konieczne staje się także zintegrowanie narzędzi przypisywanych każdej z nich, co umożliwi UE wykorzystanie pełnego spektrum instrumentów aż do poziomu określonego w art. 42 ust. 7 Traktatu o Unii Europejskiej;

WPBiO i zintegrowane podejście do sytuacji kryzysowych

23. podkreśla znaczenia utworzenia stałej unijnej kwatery głównej dla cywilnych i wojskowych misji i operacji w ramach WPBiO, w której zintegrowany personel operacyjny obsługiwałby cały cykl planowania, począwszy od wstępnej koncepcji politycznej, a skończywszy na szczegółowych planach; podkreśla, że nie byłoby to powielaniem struktur NATO, lecz stanowiłoby niezbędną strukturę instytucjonalną z myślą o usprawnieniu planowania misji i operacji w ramach WPBiO oraz wzmocnieniu zdolności w zakresie realizacji;

24. podkreśla wkład misji i operacji w ramach WPBiO, w tym znaczenie pomocy w zarządzaniu granicami, budowania zdolności, szkoleniowych misji wojskowych i operacji morskich, na rzecz międzynarodowego pokoju i stabilności;

25. z ubolewaniem stwierdza, że misje i operacje w ramach WPBiO w dalszym ciągu napotykać na trudności w związku ze słabościami strukturalnymi, co zagraża ich skuteczności; uważa, że powinny to być prawdziwe narzędzia, które można lepiej zintegrować w ramach globalnej strategii na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej;

26. w związku z tym zwraca uwagę na poziom ambicji politycznych określonych w globalnej strategii na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej, które dotyczą zintegrowanego podejścia do konfliktów i kryzysów w odniesieniu do zaangażowania Unii na wszystkich etapach cyklu konfliktu poprzez zapobieganie, rozwiązywanie i stabilizowanie, a także odnotowuje zobowiązanie, by unikać przedwczesnego ograniczania zaangażowania; uważa, że UE powinna w spójny sposób wspierać państwa członkowskie biorące udział w koalicji przeciwko samozwańczemu Państwu Islamskiemu poprzez uruchomienie w Iraku w ramach WPBiO operacji skoncentrowanej na szkoleniu;

27. z zadowoleniem przyjmuje koncepcję misji w ramach WPBiO mających charakter regionalny i działających w krajach Sahelu, ponieważ odpowiada ona przede wszystkim woli państw tego regionu, by zacieśnić współpracę w dziedzinie bezpieczeństwa za pośrednictwem platformy G5 w krajach Sahelu; jest przekonany, że może to stanowić sposobność do poprawy skuteczności i przydatności misji w ramach WPBiO (EUCAP Sahel Mali i EUCAP Sahel Niger) działających w tym regionie; jest głęboko przekonany, że taka koncepcja regionalizacji musi opierać się na specjalistycznej wiedzy dotyczącej działań w terenie, określonych celach i środkach ich osiągnięcia oraz nie należy jej definiować wyłącznie z uwagi na względy polityczne;

28. podkreśla, że wszystkie decyzje Rady dotyczące przyszłych misji i operacji powinny na pierwszym miejscu stawiać zaangażowanie w konflikty bezpośrednio wpływające na bezpieczeństwo UE lub bezpieczeństwo partnerów bądź regionów, wobec których UE pełni funkcję podmiotu zapewniającego bezpieczeństwo; jest zdania, że decyzja o zaangażowaniu powinna być oparta na wspólnej analizie i zrozumieniu sytuacji strategicznej i na wspólnych interesach strategicznych państw członkowskich oraz że powinna ona uwzględniać działania innych sojuszników i organizacji, takich jak ONZ i NATO; jest zdania, że misje w dziedzinie WPBiO w zakresie budowania zdolności muszą być koordynowane z pracami Komisji dotyczącymi reform sektora bezpieczeństwa i praworządności;

29. przyjmuje do wiadomości wnioski Komisji dotyczące zmiany rozporządzenia (UE) nr 230/2014 (ustanawiającego instrument na rzecz przyczyniania się do stabilności i pokoju) w celu rozszerzenia pomocy Unii na kwestie związane z wyposażeniem podmiotów wojskowych w krajach partnerskich, co uważa za niezbędny wkład w odporność tych krajów, zmniejszający prawdopodobieństwo, że staną się one ponownie obszarem konfliktu i ostoją wrogich działań wymierzonych przeciwko UE; podkreśla, że działania takie należy podejmować w wyjątkowych sytuacjach, jak określono w art. 3a wzmiankowanego wniosku dotyczącego zmiany rozporządzenia (UE) nr 230/2014, aby przyczynić się do

Środa, 23 listopada 2016 r.

zrównoważonego rozwoju, dobrego zarządzania i praworządności; w tym kontekście zachęca ESDZ i Komisję do przyspieszenia wdrażania inicjatywy na rzecz budowania zdolności w zakresie wspierania bezpieczeństwa i rozwoju, mającej na celu poprawę skuteczności i uwydatnienie zrównoważonego charakteru misji w ramach WPBiO;

30. podkreśla także konieczność określenia innych instrumentów finansowych potrzebnych do wzmocnienia przez partnerów zdolności w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony; wzywa ESDZ i Komisję do zadbania o pełną spójność i koordynację, by można było osiągać najlepsze rezultaty i uniknąć powielania działań w terenie;

31. zauważa w związku z tym, że zadania petersberskie należy poddać przeglądowi oraz że grupy bojowe jak najszybciej powinny stać się użytecznym instrumentem wojskowym dzięki zwiększonej modułowości i bardziej funkcjonalnemu finansowaniu; zauważa, że brak konstruktywnego podejścia państw członkowskich nadal stanowi przeszkodę polityczną i operacyjną uniemożliwiającą wykorzystanie grup bojowych; apeluje do Rady o zainicjowanie procesu tworzenia funduszu początkowego (przewidzianego w art. 41 ust. 3 TUE) z myślą o pilnym finansowaniu początkowych etapów operacji wojskowych;

32. wzywa do większej elastyczności przepisów finansowych UE, by wesprzeć jej zdolność do reagowania na kryzysy, oraz do wdrożenia obowiązujących postanowień traktatu lizbońskiego; wzywa do przeglądu mechanizmu ATHENA w celu rozszerzenia jego zakresu na wszystkie koszty związane przede wszystkim z operacjami szybkiego reagowania i rozmieszczania unijnych grup bojowych, a w drugiej kolejności ze wszystkimi operacjami wojskowymi;

Współpraca z NATO i innymi partnerami

33. przypomina, że NATO i UE mają te same strategiczne interesy i stoją przed takimi samymi wyzwaniami na wschodzie i południu; zwraca uwagę na znaczenie klauzuli wzajemnej obrony (art. 42 ust. 7) dla państw członkowskich UE, zarówno dla tych, które są członkami NATO, jak i dla państw nienależących do sojuszu; zauważa, że przy użyciu środków własnych UE powinna być w stanie w takim samym stopniu chronić państwa członkowskie UE niebędące członkami NATO; zwraca uwagę na określony w globalnej strategii na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej cel polegający na odpowiednim poziomie autonomii strategicznej UE oraz podkreśla, że te dwie organizacje muszą wykazać się komplementarnością środków; jest zdania, że tzw. strategiczna autonomia UE powinna zwiększyć zdolność Europy do promowania bezpieczeństwa w jej granicach oraz poza nimi, a także wzmocnić partnerstwo z NATO i stosunki transatlantyczne;

34. jest zdania, że fundament bliskiej i efektywnej współpracy między UE a NATO jest komplementarność i kompatybilność ich misji, a przez to instrumentów, jakimi dysponują; podkreśla, że stosunki między tymi dwiema organizacjami muszą się nadal opierać na współpracy, a nie konkurencji; jest zdania, że UE powinna zachęcać państwa członkowskie do osiągania celów NATO w zakresie potencjału, zgodnie z którymi minimalny wymagany poziom wydatków na obronność wynosi 2 % PKB;

35. podkreśla, że NATO ma doskonałe możliwości odstraszenia i obrony oraz że jest gotowe do uruchomienia mechanizmu obrony zbiorowej (art. V traktatu waszyngtońskiego) w przypadku agresji na jednego z jego członków, natomiast WPBiO koncentruje się obecnie na utrzymaniu pokoju, zapobieganiu konfliktom i wzmacnianiu bezpieczeństwa międzynarodowego (art. 42 TUE), a UE dysponuje dodatkowymi środkami radzenia sobie z wyzwaniami w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego państw członkowskich, w tym działalności przewrotowej, których nie dotyczy art. V; ponownie podkreśla, że celem klauzuli solidarności ujętej w art. 222 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej jest zagwarantowanie ochrony instytucji demokratycznych i ludności cywilnej w przypadku ataku terrorystycznego;

36. z zadowoleniem przyjmuje ostatnią wspólną deklarację podpisaną przez UE i NATO w Warszawie oraz w pełni popiera wskazane w niej dziedziny współpracy; zauważa, że w deklaracji opisano ugruntowane nieformalne praktyki, zamiast wprowadzić współpracę między UE a NATO na nowy poziom; podkreśla zwłaszcza potrzebę pogłębienia współpracy i dalszego dopełniania budowania zdolności w odniesieniu do zagrożeń hybrydowych i cybernetycznych oraz badań naukowych; z zadowoleniem przyjmuje zawarty w planie z Bratysławy jednoznaczny cel, jakim jest natychmiastowe rozpoczęcie wdrażania postanowień wspólnego oświadczenia;

37. w pełni popiera dalsze zacieśnianie współpracy w zakresie bezpieczeństwa i obrony z innymi partnerami instytucjonalnymi, w tym z ONZ, Unią Afrykańską i OBWE, a także ze strategicznymi partnerami dwustronnymi, zwłaszcza USA, w takich dziedzinach jak zagrożenia hybrydowe, bezpieczeństwo morskie, szybkie reagowanie, walka z terroryzmem i bezpieczeństwo cybernetyczne;

Środa, 23 listopada 2016 r.

Europejska współpraca obronna

38. uważa, że rozwój silniejszego przemysłu obronnego wzmocniłby strategiczną autonomię i niezależność technologiczną UE; jest przekonany, że wzmocnienie pozycji UE jako podmiotu zapewniającego bezpieczeństwo w sąsiedztwie Europy wymaga odpowiednich i wystarczających zdolności, a także konkurencyjnego, wydajnego i przejrzystego przemysłu obronnego gwarantującego zrównoważony łańcuch dostaw; zauważa, że europejski sektor obronny charakteryzuje rozdrobnienie i powielanie, co należy stopniowo eliminować w ramach procesu przewidującego zachęty i nagrody dla wszystkich elementów krajowych oraz przy uwzględnieniu długoterminowej perspektywy zintegrowanego rynku obronnego;

39. ubolewa, że państwa członkowskie nie wdrożyły jeszcze z niezbędnym zaangażowaniem ram polityki systematycznej i długotrwałej współpracy w zakresie obronności oraz że inicjatywa wspólnego pozyskiwania i wykorzystywania zdolności wojskowych nie przyniosła wymiernych rezultatów; wzywa Radę do wprowadzenia regularnych, organizowanych dwa razy do roku debat na temat obronności, które zapewnią strategiczne wytyczne i nadadzą polityczny impuls WPBiO oraz europejskiej współpracy w dziedzinie obronności;

40. podkreśla potrzebę dalszego pogłębienia współpracy w zakresie cyberobrony i zagwarantowania pełnej cyberodporności misji w ramach WPBiO; wzywa Radę do uwzględnienia cyberobrony jako integralnej części jej debat na temat obronności; dostrzega zdecydowaną potrzebę stworzenia krajowych strategii cyberobrony; wzywa państwa członkowskie, by pod patronatem Europejskiej Agencji Obrony w pełni korzystały ze środków budowania zdolności w zakresie cyberbezpieczeństwa i wykorzystywały natowskie Centrum Doskonałości ds. Współpracy w Dziedzinie Obrony przed Atakami Cybernetycznymi;

41. zauważa, że wszystkie państwa członkowskie mają problemy z utrzymaniem szerokiego zakresu pełnych zdolności operacyjnych w dziedzinie obrony, zwykle z powodu ograniczeń finansowych; w związku z tym wzywa do większej koordynacji i dokonywania jaśniejszych wyborów co do zdolności, jakie państwa członkowskie będą utrzymywać, by mogły one specjalizować się w określonych zdolnościach;

42. jest zdania, że interoperacyjność jest kluczem do większej kompatybilności i integralności sił państw członkowskich; w związku z tym podkreśla, że państwa członkowskie muszą zbadać możliwości wspólnego udzielania zamówień na zasoby w dziedzinie obrony; zauważa, że utrudnia to protekcyjny i zamknięty charakter unijnych rynków obronności;

43. przypomina, że solidna europejska baza technologiczno-przemysłowa sektora obronnego, która obejmuje instrumenty dla MSP, stanowi główny filar WPBiO oraz niezbędny warunek wstępny dla stworzenia wspólnego rynku, który pozwoli UE budować jej strategiczną autonomię;

44. zwraca uwagę, że państwa członkowskie stosują dyrektywę 2009/81/WE dotyczącą zamówień w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa oraz dyrektywę 2009/43/WE dotyczącą wewnątrzunijnych transferów produktów związanych z obronnością w zupełnie różnym zakresie; w konsekwencji wzywa Komisję do stosowania wytycznych dotyczących art. 346 oraz do przyjęcia przysługującej jej roli strażniczki traktatów i wszczynania postępowań o naruszenie w przypadku niestosowania się do dyrektyw; wzywa państwa członkowskie do zwiększenia wielonarodowych wysiłków po stronie popytu w zakresie nabywania zasobów wojskowych oraz wzywa przemysł europejski – po stronie dostawców – do wzmocnienia swojej pozycji na światowym rynku dzięki lepszej koordynacji i konsolidacji branży;

45. wyraża zaniepokojenie stałym spadkiem nakładów na badania w dziedzinie obronności w państwach członkowskich, co stanowi zagrożenie dla bazy przemysłowo-technologicznej, a tym samym dla strategicznej autonomii Europy; wzywa państwa członkowskie do wyposażania swoich armii w sprzęt produkowany przez europejski przemysł obronny, a nie przez konkurentów z branży;

46. jest przekonany, że wzmocnienie roli Europejskiej Agencji Obrony w zakresie koordynowania programów, projektów i działań opartych na zdolnościach przyczyniłoby się do poprawy skuteczności WPBiO; uważa, że Europejska Agencja Obrony powinna otrzymać wsparcie, aby w pełni realizować swoje cele, w tym w szczególności w kontekście przyszłych priorytetów i roli w związku z europejskim planem działań w sektorze obrony i europejskim programem badań w dziedzinie obronności; w związku z tym wzywa państwa członkowskie do dokonania analizy organizacji, procedur i działań agencji, co pozwoli na poszerzenie możliwości w zakresie dalszej współpracy i integracji; wzywa państwa członkowskie, by przekazały agencji wytyczne w zakresie koordynacji przeglądu planu rozwoju zdolności zgodnie z globalną strategią na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej i strategią sektorową;

Środa, 23 listopada 2016 r.

47. podkreśla, że z uwagi na swój charakter cyberbezpieczeństwo jest obszarem polityki, w którym najważniejsza jest współpraca i integracja, nie tylko między państwami członkowskimi UE, kluczowymi partnerami i NATO, ale także między różnymi podmiotami w obrębie społeczeństwa, ponieważ odpowiedzialność za tę kwestię nie ma jedynie charakteru wojskowego; apeluje o jaśniejsze wytyczne na temat sposobu wykorzystania zdolności defensywnych i ofensywnych UE oraz kontekstu takiego wykorzystania; przypomina, że Parlament Europejski wielokrotnie wzywał do gruntownej zmiany rozporządzenia UE dotyczącego wywozu produktów podwójnego zastosowania, aby zapobiec dostaniu się w niewłaściwe ręce oprogramowania i innych systemów, które mogą zostać użyte przeciwko cyfrowej infrastrukturze UE i w celu naruszenia praw człowieka; wzywa UE do obrony na forach międzynarodowych, w tym także na forach zarządzania internetem, ale nie tylko, zasady, zgodnie z którą podstawowa infrastruktura internetowa powinna stanowić strefę neutralną, w którą nie wolno ingerować rządów dążącym do realizacji swoich krajowych interesów;

48. popiera podejmowane przez Komisję inicjatywy związane z obronnością, takie jak plan działań w sektorze obrony oraz polityka przemysłowa w dziedzinie obronności, które powinny rozpocząć się po zaprezentowaniu unijnej białej księgi w sprawie bezpieczeństwa i obrony; popiera dalsze zaangażowanie Komisji w obronność przez szeroko zakrojone i jasno określone badania, planowanie i wdrażanie; z zadowoleniem przyjmuje działania przygotowawcze dotyczące badań związanych z WPBiO i zwraca się o zapewnienie wystarczającego finansowania na pozostałą część obecnych wieloletnich ram finansowych; popiera rozwój unijnego programu badań w dziedzinie obronności w następnych wieloletnich ramach finansowych (na lata 2021–2027);

49. uważa, że w ramach przyszłego unijnego programu badań w dziedzinie obronności należy finansować projekty badawcze w priorytetowych dziedzinach, które uzgodnić powinny państwa członkowskie, oraz że europejski fundusz obronny mógłby wspierać finansowanie zdolności uzgodnionych wspólnie przez państwa członkowskie i mających uznaną wartość dodaną na szczeblu UE;

50. apeluje o przeprowadzenie reformy prawa europejskiego, która umożliwi europejskim branżom obronnym korzystanie z tych samych form pomocy państwa, z których korzystają producenci amerykańscy;

o

o o

51. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącemu Rady Europejskiej, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, sekretarzowi generalnemu NATO, przewodniczącemu Zgromadzenia Parlamentarnego NATO, sekretarzowi generalnemu ONZ, urzędującemu przewodniczącemu Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE), jak również przewodniczącemu Zgromadzenia Parlamentarnego OBWE.